

Մարդկային կառիսալի կորուստների խնդիրները և արագադրը կանխելու ուղիները հայաստանում

Մարդկային կառիսալի ճետությունը կայացել է 20-րդ դարի 60-ական թվականներին, ամերիկացի Նոբելյան մրցանակի դափնեկիրներ Թ. Շուլցի և Գ. Բեֆֆերի կողմից: Նավեց, որ մարդկային կառիսալը արդյունքն է այն ներդրումների, որոնք ներառում են մարդու առողջությունը, կրթությունը և աշխատուժի որակավորման բարձրացումը: Ընդգծվեց, որ մարդկային կառիսալը ավելի արժեքավոր է, քան բնական և կառիսալային ռեսուրսները:

Հայաստանի Հանրապետությունում մարդկային կառիսալի վերարտադրության առումով անհանգստացնող է նախ բնակչության ծնելիության մակարդակի նվազման միտումը: Այդպես, վերջին 20 տարիներում ծնունդների թիվը 1000 կնոջ հաշվով 209-ից իջել է 28-ի, կրճատվել է 7,5 անգամ: Եթե ծնելիության զուտ արդյունքը մինչև 1990թ. աղանակում էր Հայաստանի Հանրապետության բնակչության ընդլայնված վերարտադրությունը և սահմանվում էր 2,2-2,3 երջանակներում, ապա 1995-2011 թվականներին հայտնվեց 1,2-1,6 սահմաններում, որը չի աղանակում անգամ բնակչության դարձ վերարտադրությունը: Հարցումները և ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ծնելիության մակարդակի անկման վրա, բացի բնակչության զանգվածային աղիակային, սոցիալ-հոգեբանական ծանր վիճակից, ազ-

դել են նաև արագադրի (միգրացիայի) հետևանքով ընթացող ժողովրդագրական և բարոյա-հոգեբանական նեղացի փոփոխությունները: Պատահական չէ, որ հենց 1990-ական թվականներից հետո հանրապետությունում գրանցվեցին 3 անգամ ավելի ֆիչ անուսուցվածներ և 6 անգամ ավելի անուսուցվածներ: Ժողովրդագրական ճեղք ունեցող զարգացումները հետազոտողները հավանաբար են, որ այդ միտումները բարձրագույն դեմոկրատիայի, եթե դա համարվում էր սարքեր ձեռքով արագադրի ժամանակակից ծավալները, 20 տարի հետո հանրապետության բնակչությունը կկազմի ընդամենը 1 միլիոն 200 հազար մարդ: Դա արդեն երկրի համար արդեն է: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ցածր են բնակչության վերարտադրության և նրա առողջապահության ուղղված ժողովրդագրական հասկացումները: 2005թ. դրանք կազմել են ՀԱԱ-ի ընդամենը 1,5%-ը, երբ ցածր ու միջին եկամուտ ունեցող երկրներում հասել է 4-8%-ի: Դրանով է բացատրվում, որ հանրապետությունում առողջապահության ոլորտի աշխատողների միջին ամսական աշխատավարձը ամենացածրերից է: Դա հետևանքով բարձրացնում են մեծ լինել կոռուպցիոն ռիսկերը և անարդարավեց մնալ ժողովրդական կամ մասնավոր աղանակային ընդհանրացումը:

Տես էջ 4

Հայաստանն աշխարհում 4-րդն է ռազմականացման ցուցանիշով

Ադրբեջանին գերազանցում ենք ծանր սպառնալիքները և զինծառայողների թվով, զիջում՝ ռազմական ծախսերով

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՈՍՅԱՆ

Հայաստանը մտնում է աշխարհի ամենառազմականացված 10 երկրների մեջ: Այդ մասին նույնպես 6-ին հրատարակված «Ռազմականացման գլոբալ ինդեքս 2013»-ում նշել է Բոննի միջազգային վերափոխման կենտրոնը (BICC): Համաձայն այդ ինդեքսի, որն ընդգրկում է աշխարհի 149 երկրների, ռազմականացման 800-բալանոց համակարգում Հայաստանը զբաղեցնում է 4-րդ տեղը՝ ունենալով 724 միավոր:

Վերոնյալ ինդեքսում, ըստ ռազմականացման ցուցանիշների, երկրները բաժանված են 5 խմբերի (չհաշված այն երկրները, որոնք ընդգրկված չեն հրատարակված ինդեքսում):

Տես էջ 3

Ի՞նչ արժե Ադրբեջանի կարծիքը հայ-թուրքական սահմանի հարցում

Լրացված միջոցները ֆինանսավորում են Հայաստանի հետ հարաբերություններում Ադրբեջանի կարծիքը հաշվի առնելու մասին Թուրքիայի արտգործնախարարի վերջին հայտարարությունը: Արվում են մի շարք ենթադրություններ:

Միաժամանակ virtualaz.org-ը չափազանց ուշագրավ տեղեկատվություն է տարածել: Հղում անելով թուրքական «Հյուրիթեթ»-ին՝ ադրբեջանական լրատվամիջոցը գրում է, որ «մինչև վերջին ժամանակներս հանրությունից զաղտնի էր դառնում, թե ինչ գնով է Ադրբեջանը Թուրքիային զազ վաճառում»:

Այդ մասին հայտնի է դարձել օրերս: Թուրքական կողմը հրատարակել է, որ նավթ է գազ գնում է երեք երկրից՝ Իրանից, Ռուսաստանից և Ադրբեջանից: Նավթի գների մասին ոչինչ չի ասվում, բայց ահա հրատարակված գները, որ 1000 խմ գազը Թուրքիան Իրանից գնում է 480, Ռուսաստանից՝ 420, իսկ Ադրբեջանից՝ ընդամենը 320 դոլարով:

Ադրբեջանի փորձագետները հրատարակել են, որ Թուրքիան իրենց երկրից սարեկան ստանում է 6 մլրդ խմ գազ, ինչի նկատմամբ էլ հավանաբար են, որ «Ադրբեջանը Թուրքիայի հետ առևտրում միայն գազի վաճառքից սարեկան 600 մլն դոլար կորուստներ է ունենում»:

Հայտնի է դարձել նաև, որ TANAP գազատարի շահագործման դեմքում արտահանվող սարեկան 10 մլրդ խմ գազից «8 մլրդ խմ-ը ստանալու է Թուրքիան, ուստի կորուստները միայն մեծանալու են»: Փորձագետները նաև կասկածել են, որ Ադրբեջանը «ամենայն հավանականությամբ Թուրքիային նավթ նույնպես վաճառում է միջազգային ցածր գներով, ուստի կորուստների իրական ծավալները երեք անգամ մեծ են»:

Ըստ երևույթին, «Հյուրիթեթ»-ի տեղեկացվածության աղբյուրը ոչ թե

թուրքական, այլ ադրբեջանական կողմն է: Թուրքիայի իշխող կուսակցությունը հաստատ էր ցանկանա, որ թուրք-ադրբեջանական «համերաշխության» գաղտնիքը բացահայտվեց, և հասարակության համար դարձ հարց, որ Երդողանի կառավարությունը բոլորովին էլ Իլհամ Ալիևի «գեղեցիկ աչքերի» համար չէ Հայաստանի հետ հարաբերությունների կարգավորումը թայմանավորում Ադրբեջանի կարծիքով:

Իսկ ահա դաժնանական Բաբուն կուզենար նախ թուրք հասարակությանը իրազեկել, որ նրա կառավարության դիրքորոշումը ոչ այնքան անկեղծ էր, որքան իրենք են, որքան վարձատրվողները: Եվ դրա զինը Թուրքիային միջազգային հանդեպ ցածր գներով նավթ է գազ վաճառելու է, որից, ամենայն հավանականությամբ, բաժին է ստանում նաև Երդողանը:

Միաժամանակ, Ադրբեջանը կուզենար նաև Թուրքիային զգուշացնել, որ վերաբերմունքի փոփոխության դեմքում գազը և նավթը կթանկանան:

Մանավանդ որ «Հյուրիթեթ»-ի բացահայտումը ճեղք է ունեցել այն դեմքերին զուգահեռ, որ մոտ աղանակում Թուրքիայի ԱԳ նախարար Դավութօղլուն դատարանում է լինել Բաբուն, և «սղասվում են բավական թեժ ֆնանսներ»:

Ավելացնենք նաև, որ ծրագրված է առաջիկայում զուտ արև Թուրքիա-Ադրբեջան միջդեպտան համագործակցության բարձրագույն խորհրդի նիստ, որին մասնակցելու համար Իլհամ Ալիևը նախադասարարություն է ուղեւորվել Անկարա: Ստացվում է, որ Ադրբեջանը փաստացի Թուրքիային կառչում է, որ ժողովրդի վերջինս Հայաստանի հետ հարաբերություններում առաջընթաց քայլ չանի:

Տես էջ 3

Աիդա Էրբալը անդրադարձնում է «Ներողություն» արձագանքին

Նոյեմբերի 7-ին Հայկական ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների ազգային ասոցիացիայի (NAASR) կենտրոնում ելույթ ունենալով՝ Նյու Յորքի համալսարանի ֆաղափառության ֆակուլտետի դասախոսներից Աիդա Էրբալը անդրադարձել է 2008-ի դեկտեմբերին չորս թուրք մտավորականների նախաձեռնած «Ներողություն» արձագանքին:

Նա ֆնանսավել է «Օգուր Դիլիյորուզ» (ներողություն ենք խնդրում) արձագանքը ֆաղափառական, փիլիսոփայական և լեզվական ժողովուրդներից: Ի՞նչ իմաստ է դարձնում ներողությունը, որո՞ւմ են օգտագործված որոշ բառերի կամ եզրերի ֆաղափառական ենթատեքստերը,

ինչպիսի՞ սահմանափակումներ ունի ընդհանրապես ամբողջ ժողովուրդը և նման այլ հարցեր, որոնք էլ վիճելի էին դարձել այդ նախաձեռնությունը, հաշվի առնելով նաև այն, որ արդի թուրքական դասագրքում մեջ եզակի նախադեպը չունեցող բնույթ էր կրում:

Էրբալը ժողովրդավարական ճետությունների, հետազոտական, անցումային երջանների ֆաղափառականության մեջ է առավելադրել խորացած և «Ազատ Արի» բազմալեզու բլոգի (<http://azadlik.wordpress.com>) հիմնադրողներից է: Բլոգը մասնավորապես զբաղվում է Թուրքիայի փոքրամասնությունների հարցերով:

Ն. Ս.

Զարիֆ-Քերրի հանդիպում ժնեում Իրանին առաջարկվել է «միջուկային գործարք»

Մերձավոր Արևելքի երկրներում երջագայությունն ավարտելով՝ ԱՄՆ ղեկավարող Զոն Զերրիի նույնպես 8-ին թեղել է ժնեում, որդեսուի հանդիպում ունենա Իրանի արտգործնախարար Մոհամմադ Ջավադ Զարիֆի հետ: Այդ մասին հաղորդում է ամերիկյան NBC հեռուստատեսությունը:

Բրիտանական «Թեյլեգրաֆ» թերթի ճեղեկությունների համաձայն, ամերիկացիները ժնեում Իրանի ներկայացուցիչներին առաջարկել են այսպես կոչված «միջուկային գործարք»: Դա թայմանազրի ծրագիր է, որի երջանակներում Թեհրանը ղեկավարվելու է կեն սարով սառեցնի ուրանի հարստացումը՝ միջազգային դատարանի միջոցների զգալի մեղմացման դիմաց:

Դատելով այն բանից, որ Զարիֆը համաձայնել է հանդիպում ունենալ Զերրիի հետ, կարելի է ենթադրել, որ սլյալ սարքերակը հետաքրքրում է իրանական կողմին:

«Թեյլեգրաֆը» մեջբերում է ղեկավարարանների բարձրաս-

ժնան ներկայացուցիչներից մեկի այն խոսքը, որ ժնեում Զերրիի խնդիրն է «նոպասել բանակցություններում կողմերի դիրքորոշումների սարքերային կրճատմանը»:

Ժնեում Իրանի և «Վեյյալի» երկրների բանակցություններին մասնակցում է նաև ԵՄ արտաքին գործերի և անվտանգության ֆաղափառականության գծով գերագույն ներկայացուցիչ Զերրին Էթոնը:

Իսրայելական «Հաարեց» թերթի կայքը հաղորդում է Իրանին առաջարկված գործարքի որոշ մանրամասնություններ: Ի-

րանցիների միջուկային ծրագրի ընդհատումը հիմնականում ղեկավարվում է արտաքին քաղաքականության մասնակցության մակարդակի ու ծավալների նվազեցմամբ, այսինքն՝ ցեմսիֆուզերի թվի կրճատմամբ: Ինչ վերաբերում է հակաիրանական ցեմսական դատարանի մեղմացմանը, կայքը ամերիկյան աղբյուր վկայակոչելով հաղորդում է, որ համաձայնագիրը չի վերաբերի հիմնական դատարանի մեղմացմանը, որոնք կաղված են իրանական բանկերի և իրանական նավթի վրա ԵՄ սահմանած թեմարգելի հետ:

Պ. Բ.

Եթե Հայաստանը ճանաչի Արցախի անկախությունը...

Որ Հայաստանի մասին միության միանալու որոշումն արձանագրված էր հետո, նաև այդ միությունը մեր երկրի հնարավոր անդամակցությունը հետո որոշումը խնդիրներ առաջանալու են հայ-արցախյան սահմանին, ակնհայտ է: Մասնավորաբար Հայաստանը, լինելով Մաֆային միության անդամ, ղեկ է մաֆային սահմանակետեր դնի՝ Արցախի հետ մեր սահմանին, ինչը, հասկանալիորեն, կոչվարացնի Հայաստան-Արցախ արդարաբանությունը, օրինակ: Այս համաձայնագրում չեն դադարում խոսակցությունները, որ Արցախը եւս ղեկ է հայտարարի Մաֆային միությանը միանալու իր որոշումն մասին, ընդ որում, հայկական երկրորդ համադեմոստրացիան Մաֆային միությունում սենեկու ցանկության եւ կարեւորության մասին խոսում են (եւ ոչ ֆիչ) նաև ռուսական մամուլում: Ինչ խոսք, սա ամեն ինչից զատ նաև ճշգրտ է Բաբի հանդեպ, վերջինիս եւս Մաֆային միություն ներառելու նպատակով, բայց դրանով Արցախին Մաֆային միությունում ներառելու հավանականությունը չի դադարում ինքնին արդեն ուժագրավ լինելուց: Երեկ այս թեմայով խոսեց Հայաստանում Ռուսաստանի նախկին դեսպան, այժմ Կասպիական համագործակցության ինստիտուտի տնօրեն Կարապետյանը: Դեսպանը Երեւան-Մոսկվա ճեպարկային ժամանակ հայտարարել է. «Հայաստանի առջեւ հարց կա՝ ճանաչել կամ չճանաչել Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը: Եթե Հայաստանը ճանաչի, ապա այդ ժամանակ նոր միայն կարելի է սկսել խոսակցությունները Լեռնային Ղարաբաղին Մաֆային միության կազմում ներգրավելու մասին»: Ռուս դիվանագետը նաև ընդգծել է. «Հայաստանը կարծում է, որ այս իրավիճակում Ղարաբաղի անկախության ճանաչումը կընկալվի որդես որդկակցի եւ կարող է դրդել Արցախին վերսկսելու ռազմական գործողությունները»:

Փաստորեն, Կովալենկոն ամենեւին չի բացառում, որ կարելի է Արցախի հետ բանակցություններ վարել Մաֆային միությանը վերջինիս միանալու նպատակով, ավելին, Կովալենկոն սենում է հավանականություն, որ Արցախը Մաֆային միություն կարող է մտնել որդես անկախ, ինքնուրույն գործող մեծություն: Սա, իհարկե, Բաբի հանդեպ Մոսկվայի ճշգրտ սիրույթում է նաև սեղավորվում, եական մեսիչ է Բաբի, որ իրադարձությունների որոշ զարգացման դարազայում Մաֆային միությունն իր դրեքը կարող է եւ բացել անկախ Արցախի առջեւ, ինչը, հասկանալի է, ամբողջովին անհրաժեշտական

Կարապետյանը «վերադարձնելու» Արբեջանի՝ առանց այդ էլ անհրաժեշտ դարձած լուսանկարը:

Կովալենկոն հանդես է եկել այլ հայտարարությամբ եւս, մասնավորաբար անդրադարձնելով Արբեջանի կողմից նոր դաժնագր սկսելու հավանականությունը, ինչը, ըստ ռուս դիվանագետի, կմեծանա, եթե Հայաստանը ճանաչի Լեռնային Ղարաբաղի անկախությունը, իսկ Ռուսաստանը կցուցաբերի հետեւյալ դաժնագր. «Ես չեմ կարծում, որ Ռուսաստանն այդ դարազայում կցուցաբերի ինչ-որ ռադիկալ դաժնագր: Ռուսաստանը կցուցաբերի այն նույն դաժնագր, ինչը ցուցաբերում է վերջին ժամանակներում եւ ինչի միջոցով հնարավոր է դառնում դաժնագր սարածառչանում խաղաղությունը», իսկ դիվանագետը ասել է Կովալենկոն: Հիշեցնենք, որ վերջերս ռուսական «Կրասնայա Ջվագա»-ին սված հարցազրույցում Հայաստանում սեղակայված ռուսական 102-րդ ռազմաբազայի հրամանատար Անդրեյ Ռոզինսկին հայտարարեց. «Արբեջանի կողմից Լեռնային Ղարաբաղին իրեն ուժով ենթարկելու ամեն փորձի ժամանակ Ռուսաստանը, ելնելով իր՝ այդ թվում ՌԴԿ դաժնագրային դաժնագրություններից, կմիջամտի ռազմական գործողություններին»:

Իսկ առայժմ, քանի դեռ Հայաստանը դաժնագր է ճանաչել Արցախի Հանրապետության անկախությունը, ինչը, ըստ ռուս դիվանագետի, անհնարին է դարձնում խոսակցություններն անգամ Արցախի մասին միության կազմում ներառելու մասին, ըստ նույն Կովալենկոյի՝ «Ես վստահ եմ, որ Հայաստանի իշխանություններն ու Եվրասիական միության համաձայնագրի կոնվենտիոնի կողմից նախագահ Կիլոնոսի կողմից կզանցված ճիշտ լուծումն այն հարցի, թե ինչպես ղեկ է կարգավորվի Հայաստանի ու Լեռնային Ղարաբաղի սահմանը Մաֆային միությանը Հայաստանի անդամակցելուց հետո»:

Ն. ԱՅՏԵՐ

Մի ֆիչ սերմնաբանություն

Եթե ՀՀ ֆառաբացի Հանր Հարությունը Ազատության կամ որեւէ այլ հրադարակում հանրաբար հրավիրել ու բարձրախոսով հայտարարել, որ «այս իշխանություններից ղեկ է անհադար ազատել», կամ՝ «մենք դաժնագրում ենք Սերժ Սարգսյանի գլխավորությամբ ողջ գործող իշխանությունների հրաժարակամը», ու եթե այս հայտարարություններից հետո Հանր Հարությունը Ազատության հրադարակում հերթադարձող ուսիկանները ձեռքակալեն, կալանավորեն, բանտարկեն, ադա նույն այդ վայրկյանից Հանր Հարությունը կհամարվել ֆառաբական բանտարկյալ, այսինքն՝ ֆառաբացի, որն անազատության մեջ է սեփական ֆառաբական հայացքներն ունենալու եւ դրանք բարձրադարձելու համար: Բայց երբ ֆառաբացի Հանր Հարությունը, բացի այս հայտարարություններից (այս հայտարարությունները չափազանց մեղմ են), հանդես է գալիս նաև բռնության կոչերով, զինվում է փայտերով ու հրկիզող զենքով, այնուհետև դրանք նեղվում են ուսիկանների ուղղությամբ, եւ դրանից հետո միայն Հանր Հարությունը ձեռքակալվում է, ադա նա ոչ մի դարազայում չի կարող դիտարկվել որդես ֆառաբական բանտարկյալ, քանի որ անազատության մեջ է հայտնվել ոչ թե սեփական ֆառաբական հայացքներն ունենալու եւ դրանք բարձրադարձելու համար, այլ բռնության կոչերի եւ բռնություն կիրառելու համար:

Նույնը վերաբերում է Հանր Հարությունը համախոհներից յուրաբանչյուրին: Երեկ ուսիկանությունը հայտնեց, որ նոյեմբերի 5-ին Մաժնոցի դողոսայում սեղի ունեցած միջադեղի հետեւանով ձեռքակալված 20 հողուց 8-ի նկատմամբ առաջադրվել է մեղադրանք:

Ութ ձեռքակալվածներին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրի 316-րդ հողվածի երկրորդ մասով. «Իշխանության ներկայացումը կամ նրա մեծադրի նկատմամբ կամոնի կամ առողջության համար վսանգավոր բռնություն՝ կադված նրանց կողմից իրենց աշխատանքային դարավորությունները կատարելու հետ»: Նման մեղադրանքով կալանավորվել են Ավեսիս Ավեսիսյանը,

Լիդարիս Պեսոսյանը, Արմեն Հովհաննիսյանը, Վարդան Վարդանյանը, Միսակ Առաբեղյանը, Ալբերտ Մարգարյանը, Անուշահան Չիգորյանը եւ Սլրսիչ Հովհաննիսյանը: Ավեսի ու նույն մեղադրանքը հարուցվեց. եւ կալանավորվեցին Տիգրան Պեսոսյանը, Հայկ Հարությունյանը, Դավիթ Սլրսչյանը, Սեակ Մնացականյանը, Արեգ Պողոսյանը եւ Հանր Հարությունյանը: Ձեռական այս հողվածով օրենսգիրքը սահմանում է դաժնո՝ ազատագրվում 5-10 տարի ժամկետով: Ուսիկանության մեղանկան գլխավոր վարչության հասկադես կարեւոր գործերով մնությունը վարչությունում գործի մնությունը շարունակվում է...

Հիմա կարող ենք արդյոք ողնել, որ հիշյալ անձինք կալանավորվել են իրենց ֆառաբական հայացքների համար: Եթե այդպես լինել, ադա նրանք կձեռքակալվեն ու կալանավորվեն ավելի վաղ, քան փայտերով ու հրկիզող զենքով զինվելու ն դրանք գործածելը, այն դաժնից, երբ դարադարձ բարձրադարձում էին իրենց ֆառաբական չհանդարձող դիրորոշումը: Հետեւաբար, կալանավորվածների մասին մենք չենք կարող ասել, որ նրանք ֆառաբանարկյալներ են: Բացի առանց, եթե նոյեմբերի 5-ին բռնություն գործածները՝ անկախ նրանց սովորական ֆառաբացի թե ուսիկան լինելուց (ուսիկանությունը ողնում է, որ ուսիկանությունը բռնություն չի կիրառել), չդաժնեցն օրենքի ողջ խստությամբ, ադա մեր երկրում մեծադես կզանցված առնվազն 30 հողի, ուլքեր մեծադես դժգոհ կլինեն ծայրահեղության աշխձանի եւ կկարողանան իրենց դժգոհությունն արտահայտել՝ բեմզինով զենքն այս ու այն կողմ նեղելով: Հասկանալի է, որ խնդիր ոչ թե դժգոհ, անհնազանդ, անգամ ծայրահեղական տրամադրված մարդկանց մեկուսացումն է՝ հնազանդ ու հարմարված հասարակությունից, այլ բռնությունները, որոնց հետեւանով ֆառաբացիները վնասվածներն են սանցնել, բացառելը, դրանք վանարգելելը, ինչը նոյեմբերի 5-ին սեղի չունեցավ եւ էլի սեղի չի ունենա, եթե բոլոր մեղավորներն անխիտ չդաժնեցն:

Ուրեմն խոսքը մարդկանց՝ սեփական ֆառաբական ուրույն հայացքների համար դաժնելու մասին չէ, ինչը միանգամայն դասադարելի է, խոսքն ընդամենը հանցագործություն կատարելու համար դաժնո սանալու մասին է, իսկ նոյեմբերի 5-ին Մաժնոցի դողոսայում սեղի է ունեցել հանցագործություն. սերմնները սահմանազատել է ղեկս:

Ն. ԱՅՏԵՐ

ՊԵՎ-ի դարաբանումը «Ինչքան աս անվադողերի դայթյուն, այնքան մեծ եկամուտ» հրադարակման վերաբերյալ

Ի դասախան 07.11.2013թ-ի «Ազգ» օրաթերթի «Ինչքան աս անվադողերի դայթյուն, այնքան մեծ եկամուտ» հրադարակման, սեղեկացում ենք, որ ՀՀ ԿԱ ղեկական եկամուտների կոմիտեն հանդիսանում է գործադիր իշխանության մարմին եւ համաձայն իր լիազորությունների իրականացումն է այն գործառույթները, որոնք սահմանված են ՀՀ օրենսդրությամբ:

Հաժվի առնելով վերոգրյալը՝ հայտնում ենք, որ ՄԱԿ-ի «Վսանգավոր թափոնների երկրից երկիր սեղափոխման նկատմամբ հսկողություն սահմանելու մասին» բազելյան կոնվենցիայով Հայաստանի Հանրապետության սանձանած դարավորությունների կատարումն ադադավելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ընդունվել են 08.12.1995թ. թիվ 97 եւ 08.07.2004թ. թիվ 1093-Ն որոշումները, որոնց համաձայն, արգելվում է Հայաստանի

Հանրապետություն եւ Հայաստանի Հանրապետության տարածով ՀՀ կառավարության 08.07.2004թ. թիվ 1093-Ն որոշումն հաստատված, արգելված վսանգավոր թափոնների ցանկում ընդգրկված, հին դողերի, մաժված կամեռաների (անվադողերի) ներմուծումը եւ տրանսպորտի փոխադրումը:

Միեւնույն ժամանակ դաժնագրադես հայտարարում ենք, որ ներկա դաժին Հայաստանի Հանրապետություն անվադողեր ներմուծող կազամակերությունների թիվը կազմում է ավելի քան երկու տասնյակ: Ընդ որում դրանք խոտոր ներմուծողներն են. փոքր քանակներ ներմուծողների քանակը մի քանի անգամ ավելի մեծ է: Այս քանակությամբ ներմուծողների դարազայում անհիմն ենք համարում ողնումները՝ ներքին շուկայի այս սեզմենտում մեծաժոնրի առկայության վերաբերյալ:

Ն. ԱՅՏԵՐ

ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի հաժախականություններին անօրինական եւ չարտնված սարքերի միջոցով միջամտությունը վերացված է

ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ը սեղեկացում է, որ ընկերությանը հասկացված հաժախականություններին իրականավող միջամտության աղբյուրը՝ չարտնված եւ անօրինական սարքերը, հայտնաբերվել են, եւ դրանց գործունեությունը դադարեցվել է: Վերը նեղված խնդիրների դաժնագրով ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի բաժնողները որոշակի դժվարությունների էին հանդիպում Երեւանի կենտրոնական հասվածում ներադալ Իսահակյան, Թումանյան, Արմյան, Տերյան, Մոսկովյան փողոցներին, ինչպես նաև «Կասկադ» համալիրի եւ մեթոդիստենի «Երիտասարդական» կայարանին հարող տարածքներում:

Անօրինական սարքերը հայտնաբերվել են, եւ դրանց գործունեությունը դադարեցվել է հեռահաղորդակցության ողոսի համադասախան մարմնի փորձագետների ազակցությամբ եւ նրանց հետ համագործակցաբար:

ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ը սեղեկացում է, որ հետագայում եւս ընկերությանը հասկացված հաժախականություններին միջամտող սարքերի չարտնված եւ անօրինական սեղադրման ու օգտագործման դեղմում ընկերությունը կձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ օրինական ֆայլերը՝ վերը նեղված սարքերի գործունեությունը կանխելու եւ դադարեցնելու համար:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻԹ
Հայաստանի Հանրապետության ԻԲ Ասարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻԹ» ՍՊԸ
Երեւան 0010, Հանրապետության 47
e-mail: azg@azg.am, azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱՎՈՒՆ ԱՎԵՏԻՍԵԱՆ hbn. 060 271117
խմբագիր
ՊԱՐՈՆՅՈՒՆ ՅԱՎՈՒՆ hbn. 060 271113
Հաժակադադողեր (գովազդ) hbn. 582960
060 271112
Լրագողների սեղեկակ hbn. 060 271118
Հանակազգ. ծառայութիւն hbn. 060 271115
Հարցողայ լրահալար ծառայութիւն
hbn. 060 271114, 010 529353
Հանակազգային շարունակը՝ «Ազգ» թերթի
Թերթի միջերի ամբողջական թե մանակի
արտադրումները տղադիր մանուկի միջոցով,
նադիտեռուսաստանութեամբ կամ
հանցանցանով, ամանց խմբագրութեան
գրատոր համաձայնութեան խստի արգելում
են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի
մասին օրենքի:
Նիւթերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:

«Շնորհավորանք» a la Obama

«Մաղթում եմ լավագույնը Ադրբեջանի նախագահի ձեռքով ժամկետը սկսելու առնչությամբ», ոչ ավել, ոչ քակաս այդպես է ձեռնարկել իր կիսաօրհավորական ուղերձը Ալիեյին Միացյալ Նահանգների նախագահ Բարաք Օբաման: Եվ այն, ինչ ադրբեջանական ողջ մամուլը ներկայացնում է որդես շնորհավորական նամակ, իրականում բնավ էլ այդ բովանդակությունը չունի՝ կապված Ադրբեջանի նախագահի վերընտրության հետ:

Օբաման իր նամակում, որ հասանելի է Ադրբեջանի նախագահի մասնակցության կայքէջում, այդուհետև նշել է, որ կողմերը կարողանան ռազմավարական իրենց գործընկերության կարելու հարցերում երկխոսությունը:

Օբաման իր նամակում, որ հասանելի է Ադրբեջանի նախագահի մասնակցության կայքէջում, այդուհետև նշել է, որ կողմերը կարողանան ռազմավարական իրենց գործընկերության կարելու հարցերում երկխոսությունը:

Օբաման իր նամակում, որ հասանելի է Ադրբեջանի նախագահի մասնակցության կայքէջում, այդուհետև նշել է, որ կողմերը կարողանան ռազմավարական իրենց գործընկերության կարելու հարցերում երկխոսությունը:

Օբաման իր նամակում, որ հասանելի է Ադրբեջանի նախագահի մասնակցության կայքէջում, այդուհետև նշել է, որ կողմերը կարողանան ռազմավարական իրենց գործընկերության կարելու հարցերում երկխոսությունը:

Օբաման իր նամակում, որ հասանելի է Ադրբեջանի նախագահի մասնակցության կայքէջում, այդուհետև նշել է, որ կողմերը կարողանան ռազմավարական իրենց գործընկերության կարելու հարցերում երկխոսությունը:

Օբաման ներողություն խնդրեց բուժադաշտում գրկված ամերիկացիներից

Երա վարկանիշն իջել է 40 տկոսի

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման ներողություն է խնդրել այն ամերիկացիներից, ովքեր առողջադաշտում գրկված չեն կարողանալով դուրս գալ բուժադաշտից:

«Ցավում եմ, որ նրանք այդ վիճակում հայտնվեցին իմ սլավ երազների մասնաճիւղում», հայտարարել է նախագահը NBC News հեռուստատեսությամբ: «Մեզ սպասում է սննդային ապահովում, բայց մարդիկ մեզ էլ իմանան. մեմ իրենց լսում ենք և մտադիր ենք հնարավոր ամեն ինչ անել ծանր վիճակում գտնվողներին օգնելու համար», ավելացրել է նա:

Առողջապահության եւ սոցիալական աղահոսության նախարարությունը 2010-ի հուլիսին հաստատել է, որ առողջապահության համակարգի բարեփոխման ՕբամաԿեյր նախագահական ծրագրի հետևանքով աղահոսության իջնուկը կզրկվի 14 մլրդ մարդկանց 40-67 տկոսը:

ՕբամաԿեյրը այժմ սալիս է կասկածելի արդյունքներ: Օրինակ, բուժադաշտում միջազգային մարտնչության նախարար Զեյլին Սեբեյիուսը Կոնգրեսից ներողություն է խնդրել ղեկավարած բուժադաշտում կասկածելի արդյունքներ համակարգի այդ կայ-

Օբաման ներողություն է խնդրել այն ամերիկացիներից, ովքեր առողջադաշտում գրկված չեն կարողանալով դուրս գալ բուժադաշտից:

բեջի անհաջող աշխատանքի համար: Օբաման խոստովանել է, որ լուրջ բարդություններ են ծագել բոլոր ամերիկացիների համար բուժադաշտում գրկվածներին նախատեսող բարեփոխման իրականացման գործում:

Մի Երա փորձագետների կարծիքով, կայքէջի վաս աշխատանքը իրավաբանական սողանքներ ստեղծում աղահոսության չսահմանվող համար: Նման լուրջագույն վերջին օրերին Օբամայի վարկանիշը երկուս կտրուկ իջել է՝ հասնելով աննախադեպ ցածր 40 տկոսի:

Քյոլնի հայ մշակույթի օրերը՝ 10-րդ սարին անընդմեջ

Նոյեմբերի 9-29 Քյոլնում անցկացվում են արդեն ավանդական դարձած ամենամյա «Հայ մշակույթի օրերը»՝ այս անգամ իրականացվելու է Ֆրանց Վեբերի «Մուսա լեռան 40 օրերը» վեպի հրատարակման 80-ամյակը: Գերմանահայոց առաջնորդարանի մշակույթի հանձնախմբի եւ Քյոլնի կաթոլիկական կենտրոնի նվիրվածության արդյունքում կազմակերպվող հոբելյանական 10-րդ միջոցառումների հասցեն Քյոլնի Մայր տաճարին դիմա-հայաց Դոմֆորումն է, որտեղ

նոյեմբերի 9-ին, ժամը 19.30-ին բացման համերգին ելույթ կունենան միջազգային մրցույթների դափնեկիր, 22-ամյա դաշնակահարուհի Ռուզաննա Մինասյանը, 21-ամյա սոպրանո Կարինե Մինասյանը՝ Քյոլնի Սուրբ Սահակ-Մեսրոպ եկեղեցու «Կոմիտաս» երգչախմբի ուղեկցությամբ:

Նոյեմբերի 10-ին, ժամը 15-ին Լյուդվիգ Թանգրանի ֆիլմֆորումում կցուցադրվի Ասոն Էդոյանի «Արարատ»: Ինչպես նախորդ տարիներին, այս անգամ էլ հայոց այբուբենի եւ լեզվի

զարգացման նոյեմբերի 16-ի ժամը 11-ին Դոմֆորումում կծանոթացնի Բյուրուսի համալսարանի Երջանակներ, 1991-ից Դյուսելդորֆի VHS-ում ռուսաց, 2003-ից՝ հայոց լեզու դասավանդող Հասմիկ Հակոբյանը՝ հեռախոսակցությունում առաջարկելով հայոց լեզվի ուսուցման վճարովի դասընթացներին մասնակցել: Մշակութային մյուս միջոցառումների մասին առավել հանգամանակից՝ առաջիկայում:

Ա. Ն. Գերմանիս

Տոնահանդես եւ գիսաժողով՝ նվիրված Մեսրոպ Մաճսոցի 1650-ամյակին

Հայ ազգի մեծագույն երախսվորներից Սուրբ Մեսրոպ Մաճսոցի ծննդյան 1650-ամյակը մեծ ոգեւորությամբ եւ հանդիսավոր դրամաներում նշվել է Կալիֆոռնիայում: Ըստ խմբագրությանը հասցեագրված հարողորգության՝ հոկտեմբերի 26-ին Կոլորեթի համալսարանի (Քոլորեթ) Ֆլեյտեր Ջոնս դահլիճում տեղի է ունեցել ակադեմիական գիսաժողով՝ կազմակերպության ԳԲՄ-ի, Արարատ-Եսֆիանյան Թանգրանի, Համազգային կրթական եւ մշակութային ընկերության, «Նոր սերունդ» եւ Սամբուկահայ մշակութային կազմակերպությունների: Գիսաժողովին մասնակցել են որդի. հայր Լեւոն Հայրապետյանը, դուստր. Արթուր Մանուկյանը, դուստր. Երվանդ Ջոնսյանը, որդի. Հակոբ Գյուլուջյանը եւ որդի. Ռուբեն Գյուլուջյանը: Զննարկվել են նոր աշխարհաբանական դրամաներում մարտնչություններին դիմակայելու խնդիրները:

Իսկ դրանից առաջ՝ սեպտեմբերի 13-ին, ըստ «Նոր օրի», Գլենդեյլի համալսարանի գրադարանի դահլիճում տեղի են ունեցել տոնահանդես եւ հյուրասիրություն գեղարվեստական ծոխ հայագրով, մասնակցել են որդի. Արսեն Սարգսյանը, բանաստեղծ Գեորգ Զիսիսյանը, Հովսեփ Նալբանդյանը, դուստր. Կարմիս Տեր-Նոնիսյանը: Հանդիսավարն է եղել Անահիտ Իսխանյանը: Ն. Ս.

Հայաստան աշխարհում 4-րդն է ռազմականացման ցուցանիշով

1-ին էջից
Հայաստանում ու Ադրբեջանում մտնում են աշխարհի ամենառազմականացված 30 երկրների մեջ: Ավելին, երկու երկրներն ընդգրկված են «Ռազմականացման գլոբալ ինդեքս 2013»-ի առաջին տասնյակում: Ադրբեջանը 8-րդ տեղում է 673 միավոր ցուցանիշով:

Հայաստանի համար կազմել է 2,97, Ադրբեջանինը՝ 2,83:

Սյուրին, Հայաստանը գերազանցում է Ադրբեջանին ծանր սղառագինությամբ եւ զինծառայության մեջ զսնվող մարդկանց ցուցանիշներով եւ զիջում ռազմական ծախսերի ցուցանիշով: Սա նշանակում է, որ Ադրբեջանի սղառագինության մասին, մնալու են որդես զուտ հոխոսանքներ, քանի որ մեզ թեւամի երկիրը ոչ միայն չի գերազանցում մեր երկրին ծանր սղառագինությամբ, այլև զիջում է, նույնը նաեւ զինծառայության մեջ ընդգրկված մարդկանց քանակի առումով: Սա էլ նշանակում է, որ Ադրբեջանի ահռելի ռազմական ծախսերը ոչ միայն գերազանցություն չեն հանգեցրել մեր նկատմամբ, ինչի մասին այդ երկրում սիրում են դարբերաբար հայտարարել, այլև ծանր սղառագինության առումով զիջում են մեզ: Հայաստանը, չնայած ավելի սահմանափակ ռազմական ծախսերին, առավել արդյունավետ է զինվում եւ հայկական բանակն էլ ունի անհրաժեշտ ամեն ինչ Ադրբեջանին համարժեք հարված հասցնելու համար:

Ինչ վերաբերում է ամենառազմականացված երկրների առաջին տասնյակին եւ այդ երկրների միավորներին, աղա դրամ հետեւյալն են.

1. Իսրայել 794 միավոր
2. Սինգապուր 752 միավոր
3. Ռուսաստան 729 միավոր
4. Հայաստան 724 միավոր
5. Սիրիա 714 միավոր
6. Հորդանան 694 միավոր
7. Հարավային Կորեա 679 միավոր
8. Ադրբեջան 673 միավոր
9. Կիորոս 667 միավոր
10. Զուվեյթ 666 միավոր

Ի՞նչ արժե Ադրբեջանի կարծիքը...

1-ին էջից
Ինչպե՞ս կընդունի այդ բացահայտումը հենց ադրբեջանական հանրությունը, որին եւ բախում, եւ Անկարան կերակրում են «մեկ ազգ, երկու ղեկավարում» շարժարարաններով, երբ իրականում կողմերի հարաբերությունները Երա հեռու են եղբայրությունից: Ինչ վերաբերում է զգալի կամ նավթի գներին, աղա Թուրքիան թերեւս կարող է դաշնակցել, որ Ադրբեջանը իր հետ առեւտրում անցնի գրոյական Երա: ԶԷ՞ որ Թուրքիան է «ազատագրել» Բախում եւ ադրբեջանական ղեկու-

թյուն ստեղծել: Այդ առթիվ նախնայալ սարի Բախում թափանցիկ ակնարկ արել է նույն Դավությունը՝ ասելով, թե հույս ունի, որ «ադրբեջանցի եղբայրները լավ են հասկանում, թե ու երկրի ազատարար զինվորի հուճարան է կանգնեցված այստեղ»: Իսկ Բախում թուրք «ազատարար» զինվորի հուճարան է կանգնեցված:

Այնպես որ՝ ամեն ինչ իր զինն ունի, բայց անկախ ղեկավարում ամենաթանկ նվերն է, որ Թուրքիան մատուցել է Կովկասի թաթարներին: Ն. Ս.

1-ին էջից

Մարդկային կառուցվածքի կուրսները աճելու միտում ունեն հասկալիս սիւս-անոթային եւ չարորակ նորագոյացությունների արագ զարգացումների հետեւանում: Ցավալի է, որ այդ հիվանդությունների տարածումը երեսասարդանալու միտում ունի: Դրան նման է են նաեւ դաշտանային անոթային համար մեր աղիւս բնակչության վաւուրուակ ցած հնարավորությունները: Տնային սնեստությունների հեսագոսությունները ցույց են տալիս, որ վերջին տարիներին նվազել են ընսանիների կողմից բժեկական ծառայությունների դիմաց կասարվող վաւուրումները: Այդպէս, 2011թ. 33 տնային սնեստությունների կողմից բժեկական ծառայությունների համար կասարած վաւուրումները կազմել են ընսանիի

ում, 8,7% գյուղում), 2011թ. 26%, երբ աւխարհի առաջավոր երկրները (Ճարդնիան) հասել են 90% ընդգրկվածության: Հայասանի կառավարությունը 2008թ. հաստատեց «Նախարդոցական կրթության բարեփոխումների 2008-2015թ. ռազմավարության ծրագիր», որով նախատեսվում է մինչեւ 2015թ. ավագ նախարդոցական տարիային խմբի (5-6 տարեկաններ) ընդգրկվածությունը հասցնել մինչեւ 90%: Եղած փաստական աճի ցած տեմպերով դա իրականանալ չի կարող: Հանրադատությունում մտահոգող խնդիր է նաեւ երեխաների ընդգրկվածությունը հանրակրթական դրոցներում: Ըստ դատարանական վիճակագրական ծառայության տարյուրների՝ 2002-2004 թվականներին դրոց չհաճախող երեխաների թիվը կազմել է համարասա-

գործագուրկ, իսկ աւխասողների մի զգալի մասը իր մասնագիտությամբ չի աւխասում: Հենց դրանք են բնութագրում մարդկային կառուցվածքի հսկայական կուրսները: Արագադրը մարդկային կառուցվածքի բացահայտ կուրս է: Արագադրը մեր դատարանական անբաժան մասն է: Այն զանգվածային բնույթ ընդունեց 1915թ. ցեղաստղանության տարիներին: Հայասանը փոքրացավ, բնակչության մի մասը տեղում կոտորվեց, մյուս մասը՝ անաղատներում: Հայ մեծ դատարան Նիկոլայոս Արոնցը դառնացած գրեց. «Աւխարհը, այդ թիւում եւ հորհրդային Ռուսաստանը, անտարբեր մնաց այդ բոլորին, եւ Մեծ Հայասանի փոխարեն «երազների բոցավառ խարույկից մնաց միայն մի աղիւս ճրագ, որ առկայծում է Արագածի ստոռնին, ավալ՝

սալ 32 անգամի (Ռուսաստանի Դատարանում 16 անգամի դիմաց): Այդ բոլորի հետեւանում բնակչության 56%-ը դարձավ աղիւս, եւ ընդամենը երեք տարում շուրջ մեկ միլիոն մարդ երկրից արագադրեց: Վերադարձավ միայն 370 հազարը: 610 հազարը չվերադարձավ: Դա ազգային աղիւս էր՝ մարդկային կառուցվածքի մեծ կուրս: Մեր եւ վերջին տարիներին մի տարի հեսագոսություններով դարձ դարձավ, որ արագադր կան միգրացիա ծնող դատարանները շատացել են: Բացի աղիւսությունից, աւխաստեղերի բացակայությունից՝ միգրացիայի լուրջ դատարաններ են դարձել աւխասավարձի ցած մակարդակը, աղապայի անվաստությունը կան անորոշությունը, կոռուպցիան, սոցիալական ընդգծված անարդարությունը եւ անդատեղիությունը,

հայրենիքն է. Հայասան աւխարհը. մեր մակույթը ու դատարանը, մեր նախնիների սուրբ գերեզմանները: Այդ գործոնները դժբաղտարար տարբեր դատարաններով շատ թուլացած են դրեստրվում եւ այսօր վճռող չեն: Ժամանակակից միգրացիան շատացել է հասկալիս սահմաններն եւ բարձրեւնային գյուղերից: Դրանով մեզ կորցնում ենք դարեւ շարունակ մեր ժողովրդի գոյության հուսալի հեմարանը՝ ավանդական գյուղը եւ ավանդական ընսանիքը: Ժամանակակից միգրացիայի անցանկալի առանձնահատկություններից է նաեւ այն, որ հասկալիս արեւկիր են ձգտում մեկնել բարձր որակավորման մասնագետները, գիտնականները՝ ակնկալելով այնտեղ ստանալ շատ բարձր աւխասավարձ: Կրթության մեծ ծախսերը

Մարդկային կառուցվածքի կուրսների խնդիրները եւ արագադրը կանխելու ուղիները Հայասանում

անբողջական ծախսերի 7,6%-ը՝ 2009թ.-11,2%-ի դիմաց: Վիճակը հասկալիս վաս է գյուղերում: Գյուղում բնակիչը մեկ անտում առողջաղախության վրա ծախսում է ընդամենը 537 դրամ: Մյուս կողմից, եթե տնային սնեստությունը բուժման համար հարկարկված մեծ ծախսեր է կասարում, ընսանիքը կարող է հայտնվել աղիւսության գծից ներքե: Տնային սնեստությունների հեսագոսություններից դարձվել է, որ հանրադատության տնային սնեստությունների 6%-ն աղիւս է դարձել առողջության վերականգնման համար ընսանիի բյուջեից վաւուրումներ կասարելու հետեւանում:

Վերջին 20 տարիներում մարդկային կառուցվածքի վերադարձում մեծ կուրսներ ունեցավ նաեւ կրթական համակարգը, կրթական կառուցվածքը: Հիճեմ, որ 1920թ. սկսած հորհրդային Հայաստանում կրթությունը, այդ թիւում նաեւ նախարդոցական կրթությունը, մեծ զարգացում ստացավ: Մարդկային զարգացման ընդհանուր ինդեքսում, կրթության ինդեքսով Հայաստանը առաջավոր տեղ գրավեց: Հայասանը հայտնվեց Սովետական Միության ամենաառաջնակարգ տեղերում: Ավելին, ձեւավորվեց բարոյա-հաղափական եւ հայրենասիրական մեծ արժեքներով օժտված մարդկային կառուցվածք, որը Հայրենական մեծ դատարանում եւ Արցախի ազատարանում գոյամարտում հերոսության փայլուն էջեր գրեց:

1990-ական թվականներին մեծ հարված հասցրվեց նաեւ կրթությանը: Հիմնովին կործանվեց նախարդոցական կրթությունը: Ներկայումս հանրադատության 400-ից ավելի համայնքներում ընդհանրաղես չկան նախարդոցական հաստատություններ (մտուր-մանկաղարեզներ), իսկ 2004թ. երեխաների ընդհանուր ընդգրկվածությունը դրանցում կազմել էր ընդամենը 20% (27,4% հաղա-

խանաբար 1531, 4823 եւ 7630 հոգի: Անգրագիտությունը ոչ թե վերացնում, այլ աճի միտում ունի: 2011թ. մարդահամարի արդյունքներում մոտ 108169 տղամարդիկ չունեն տարրական կրթություն, իսկ 9864-ը տարածանաչ չեն: Ընդ որում, կրթական մակարդակով, 2011թ. գյուղական համայնքները շուրջ երեք անգամ զիջում են հաղափայինին: Անգամ 2011թ. երկրում հազարավոր մարդիկ ուղղակի անգրագետ էին, որը անհամատեղելի է 21-րդ դարի մարտահրավերներին: Այդ բոլորի հետեւանում Հայաստանն այսօր կրթության որակի ցուցանիշով գրավում է 105-րդ տեղը:

Մարդկային կառուցվածքի կուրսներից են գործազրկությունը, աւխասունակ բնակչության թերզբաղվածությունը եւ ոչ մասնագիտությամբ աւխասելը: 1990-ական թվականների խոր ձգնաժամը հանգեցրեց աւխասունակ բնակչության զանգվածային գործազրկության: 1998թ. հանրադատությունում դատարանաղես ավերածություններին գործազրկությունը 9,4% էր, իսկ ոչ դատարանական հեսագոսության արդյունքներով իրական գործազրկությունը՝ 27,3%: 2007-2008թթ. մեր հեսագոսության նյութերով հիմնական աւխասումում զբաղվածների 71,4%-ն աւխասել է լրիվ աւխասօրով, իսկ 14,4%-ը՝ ոչ լրիվ աւխասօրով: Ընդ որում, ոչ լրիվ աւխասացաբարով աւխասողների տեսակարար կիւռն ամենաբարձր Սյունիի մարզում էր (72,1%), Լոռու մարզում (64,3%) եւ Տավուրի մարզում (62,9%): Գործազրկությունը բարձր է հասկալիս երիտասարդների ցղանում: Համաձայն Հայաստանի երիտասարդների ազգային զեկույցի՝ զբաղված երիտասարդների 56%-ը չի աւխասում իր մասնագիտությամբ, որը մարդկային կառուցվածքի որակական մեծ կուրսն է: Զբաղվածությունը ցածր է հասկալիս բարձրեւնային գյուղերում: Հանրադատությունում այժմ կա շուրջ 200.000

այնքան թույլ, որ նրա տղերը հաղիվ են հասնում մինչեւ Արախի ջրերը եւ անգոր են լուսավորելու Մասիսի մաղլ ճակատը»: Ձեւավորվեց հայրենից դուրս հայկական Սփյուռքը, որում այսօր աղուր է աւխարհի 10 միլիոն հայերից շուրջ 7 միլիոնը: Ահա մեր ժողովրդագրական այսօրվա տղուր դատարանը: Եի՛տես է, 1921թ. մինչեւ 1973թ. Հայաստան ներգաղթեցին 200 հազարից ավելի մարդիկ, բայց հայրենադարձությունը հեսագազարգացումներ չունեցավ: Ընդհակառակը, 1988թ. երկրաւարժով եւ ԽՍՀՄ փլուզումով նորից զարգացան հակառակ միտումները: Երկրաւարժի 25.000 մարդ զոհվեց, իսկ 50.000-ը արագաղթեցին: Դա բնական աղիւսից արագաղթ էր: Դրան հաղորդեց Լուրաբարդյան հակամարտությունով եւ դատարանով դաղամանավորված արագաղթը:

Արագաղթի ծավալները մեծ չափերի հասան հասկալիս 1992-1994 թվականներին: Երկրաւարժի ավերածություններին գումարվեց անտնակայանի եւ «Նախիթ» արագաղթական միավորման հանցավոր փակումը: Դա կաթվածահար արեց երկրի սնեստությունը. փակվեցին հարյուրավոր ձեռնարկություններ, հազարավոր մարդիկ դարձան գործազուրկ՝ աղիւսները առանց աւխասանի գրի եւ մթի ողամաններում: Հայաստանի բնակչության համար սոցիալ-հոգեբանական մեծ աղիւս էր շուրջ 11 մլրդ ԱՄՆ դոլարին համարժեք ընսանիների ավանդների ստեղծումը: Այդ բոլորի հետեւանում Հայաստանում միջին դաս, փոքր եւ միջին ձեռնարկատչություն չկայացավ: Բնակչության հարստության եւ եկամտների բեւեռացումը աղիւսի չափեր ընդունեց: Ըստ 1998-1999 թվականների ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության զնախատումների՝ 20% ամենաւաս եւ 20% ամենաղիւս աղաղոված բնակչության եկամտների տարբերությունը հա-

տեմի բացակայությունը, հարստության ու եկամտների զնաղով աղիւս բեւեռացումը եւ այլն:

Որո՞նք են միգրացիոն հոսքերի ժամանակակից միտումները: Մինչեւ 2000-ական թվականները միգրացիան հիմնականում կարճաժամկետ էր, ընսանիի մեկ կամ երկու անղամով՝ վերաղառնաղու ակնկալիքով: Ընսանիի մայրը, որդես կանոն, արեւկիր չէր մեկնում, մնում էր տնային:

Ժամանակակից միգրացիան դառնում է երկարաժամկետ. ամբողջ ընսանիով եւ անվերաղարձ ակնկալիքով: Դրանք հիմնականում զնագած եւ վերաղառնած միգրանտներն են, որոնց շուրջ 43%-ը նորից աւխասանի չի գտնում եւ ընսանիի հես անվերաղարձ հեռանում է: Դա սոսկալի է, որը շարունակվելու դեղմիւր կարող է հայաթափել Հայաստանը:

Մասնավորաղես ակտիվացել է դեղմի արեւկիր երիտասարդության միգրացիոն վարագիծը: Պորթլեմի հեսագոսողները ուսումնասիրել են մարդկանց երկրից դուրս մղող գործոնները, արեւկիր գրաղիչ գործոնները եւ վերջաղես Հայաստանում մնաղու եւ աղիւսի գրաղիչ գործոնները: Պարզվել է, որ մարդկանց երկրից դուրս մղող գործոններն են աղիւսությունը, գործազրկությունը, ցածր աւխասակարձը, հարստության ու եկամտների աղիւսի բեւեռացումը, հանընդհանուր կոռուպցիան, օրեմով աղիւսի վասահ համակարգի բացակայությունը, Աղբեղանի բանակի հոգրացումը, աղաղայի նկասմամբ անվաստությունը:

Արեւկիր գրաղիչ գործոններն են. աւխաստեղերի աղիւսությունը եւ բարձր աւխասակարձը, օրեմի գերակայությունը եւ սոցիալական արղար մթնոլորեղ, որակաղ կրթություն ստանաղու հնարավորությունը, հոգրացած սփյուռքը:

Հայաստանում մնաղու եւ աղիւսի ռեղաղ ու միաղ գործոնը

կասարում է մեր դեսությունը եւ ընսանիքը, իսկ դրանց բեւեռմեծ հասոյցը ստանում է արեւկիրը:

Որո՞նք են արագաղթը կանխելու ուղիները:

Հարկային եւ մախային բարեփոխումներով փոքր եւ միջին ձեռնարկատչության համար կողմանի զարգացումը:

Պեսական օգնությամբ սահմանամերձ ու բարձրեւնային բնակավայրերին հարկերից ազատելը, հայ գյուղի եւ նահաղեսական ընսանիի ավանդույթների վերակենղանացումը: «Ուղեղների արտաղոսի» կանխումը բարձր աւխասավարձով:

Կոռուպցիայի հաղթահարման միջոցով՝ դեսության հեղինակության բարձրացումը եւ նրա հումանիտական հաղափականությունը:

Բանակի մարտունակության մեծական բարձրացումը հանընդհանուր խնայողության եւ տղաղ ծախսերը կրճատելու միջոցով: Զոք բանակը աղաղայի նկասմամբ ժողովրդի վաստիւսության հիմնական երաւիւսին է:

Բնակչության հարստության եւ եկամտների աղիւսի բեւեռացման կրճատումը եւ աղաղացի բաւխման հաստատումը:

Լրասղության բոլոր միջոցներով, մակույթով եւ արվեստով, կրթական ողջ համակարգով Հայաստանը սիրելու արղումաղես ու նղասակաղաղց հարոզչության իրականացումը: Արագաղթի հաղթահարումը ողջ ժողովրդի, ՀՀ Ազգային ժողովի, հաղափական բոլոր կուսակցությունների, իւխանական բոլոր օղակների, հարղարժան վարչաղեսի սրղատում ու անղեսաղեղերի գործել՝ Հայաստանի Հանրաղեսության մեծարոզ նաղաղաղի անմիջական գղխաղորղայամբ:

Գ. ՂԱՐԻՔՅԱՆ
ՀՀԳԱՄ թղթակից անղամ,
ՀՀ գիտության վասակաղոր գործիչ,
Երեւանի դեսական համաղարանի ողրգիւսուր

Հայաստանն առաջին լիարժեքությամբ է, որ վճարում է Արևել-Արևմուտք նոր հակամարտության դաժանումը: Բրյուսելը կովկասյան համադրությանը դրել է մի իրավիճակում, ուր նա լիարժեքությամբ կասարի՝ ԵՄ-ի կամ Ռուսաստանի միջոցով անվստահություն, գրում է ավստրիական «Դեր Եսանդարտ» անկախ օրաթերթի մեկնաբան Մարկուս Բերնարդը նոյեմբերի 6-ին՝ Երևանում ստացած տրամաբանությունները փոխանցելով: Նախնական ուրվագիծն այժմ բաց թող ունի՝ 3 ԵՄ-ի

երբեք չի հոգացել», իր մտածողությունն է փոխանցել Նաիրա Զոհրաբյանը՝ հավելելով՝ «այն տրամաբանությունն ունեն, թե ո՞նք է Բրյուսելում ճիշտ չեն հաշվարկել»: Հայաստանին ոչ մի դեմքում չէր տեսնվում այն դրության, որ ստիպված լինի Եվրոպայի եւ Ռուսաստանի միջոցով անվստահություն: Ֆարմանյանը՝ Համադրության կուսակցության առողջ ֆալսեթական երեսասարդ գործիչը, ԵՄ-ի նաեւ ուրիշ ձայնողում է մասնաճյուղում: Նա Անկարայի վրա լիարժեք ճնշում գործադրել,

Հայաստանը Պուսիսի եւ Էթոսի միջեւ

բաթ է մնացել Վիլնյուսում կայանալիք գազաթնամուտով, իսկ ԵՄ-ը չգիտի՝ Հայաստանի հետ ինչից սկսի: «Չեն հասկանում, ԵՄ հանձնաժողովի անդամների մասին կարծիք է հայտնում խոսքը գործարար Արսեն Ղազարյանը, ովքեր Եվրոպան ռուսական շուկայի կարիքն ունի, ես էլ: Ինչ իմաստ ունի Ռուսաստանի վրա հարձակվելը: Չի կարելի սառը դաժանության բառադարձակում սերս ինտեգրացիայի մասին խոսել», Արսեն Ղազարյանի դժգոհությունն է փոխանցում լրագրողը: 4 սարի հանձնաժողովն ու ԵՄ արտաքին ֆալսեթականության հանձնակատար Զեթրին Էթոսը բանակցել են Աստիացյան համաձայնագրի եւ ազատ առևտրի գոտի մուսի առիթով, ամռանն ամեն ինչ դաժան էր, հետո հայտնվեց Պուսիսը, Հայաստանի նախագահին հրավիրեց նախկին ԽՍՀՄ լիարժեքությունը Զեթրին չուներ, համաձայնեց: Բրյուսելը լիարժեք սա իմանալ: «Երբ հասնում ենք մի կետի, որ լիարժեքություն կասարենք, Հայաստանն իր անվստահությունն ընդհատում սարբերակից այլ ընդհատում չունի», մեկնաբանում է Սամվել Ֆարմանյանը:

որ 2009-ին Հայաստանի հետ բնականոն հարաբերությունների մասին դաժանագիրը նաեւ վավերացնել են իրականացնել: «Եթե Թուրքիան բացել սահմանը, սարածաբանի աշխարհաբանական, ինտեգրացիոն ողջ գործընթացը կփոխվել», Ֆարմանյանի խոսքն է փոխանցում է ավստրիական օրաթերթը՝ հիշեցնելով, որ Թուրքիան, ի նշան Ադրբեյջանին իր համեմատության, 20 սարի առաջ՝ Ղազարյանի դաժանագրի ժամանակ փակել է Հայաստանի հետ սահմանը: «Ինչ ցավ է դաժանում, որ ԵՄ-ի հետ մեր համագործակցությունը սկարացել է», ասում է Նաիրա Զոհրաբյանը, մեր տեղը Եվրոպական ընտանիքում է»: Պուսիսի ՄՄ-ն, որին այժմ Ռուսաստանի հետ Բելառուսն ու Ղազախստանն են անդամակցում, Երևանում բազմաթիվ ֆալսեթական գործիչների, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին համար Հայաստանի հետագա ժողովրդավարացման համար ոչ թե մոռնել է, այլ՝ լճացում: Ոմանք, ինչպես Հերմինե Նաղդալյանը, հակառակ կարծիքն ունեն. «Մեր ադրանքներն առավել կեժամանան»: Հայաստանի սնտուսյան կետը կախյալ է Ռուսաստանից. արտահանման մեկ երրորդից ավելին առավելում է ԵՄ, մեկ հինգերորդը՝ Ռուսաստան: Արսեն Ղազարյանը լճացում է ԵՄ- ՄՄ առձակասումը: «Ինչո՞ւ են դարձնում բարձրացում երկու կառույցների միջեւ: Տնտեսաբան իմաստ չունի, ֆալսեթական իմաստով՝ Բրյուսելում ոմանց համար՝ միգրացիոն: Ինչ Հայաստանի համար նշանակություն ունի, նույնիսկ ճիշտ է առավել մեծ Ուկրաինայի համար: Ռուսական շուկայից կախվածությունը փաստ է: Եթե Ուկրաինան միայն ԵՄ ազատ առևտրի գոտին անդամակցի, ԵՄ հետ կարելի է հաշվարկել, որ մեկ սարում նա սնտուսյան կետը կփոխվի: ԵՄ հանձնաժողովում որեւէ մեկը դրա համար դաժանագրություն չի ստանձնի»:

«Պայքար Ուկրաինայի համար» սա է Երևանում Արևել-Արևմուտք նոր հակամարտության նյութը: Հայաստանն առաջինը վճարեց: Սրանից հետո ինչպե՞ս լիարժեք ԵՄ սանող դուրը փակ է, բայց ոչ կողոված», կարծում է Ֆարմանյանը՝ ենթադրելով, թե Վիլնյուսում նոյեմբերի վերջին կայանալիք գազաթնամուտով լիարժեքության եւ Հայաստանի միջեւ փաստաթուղթ կստորագրվի: Նմանափոխ անորոշ հույսեր սարածում է նաեւ բրյուսելյան հանձնաժողովը, եզրափակում է ավստրիական օրաթերթը: Մի հավելում ես՝ հողվածին կից Արարաի լուսանկարն է՝ այսօրիսի համեմատությամբ՝ «Եվրոմիությունն էլ Հայաստանի համար Արարաի նման է՝ ձեռք մեկնելու չափ մոտ, բայց անհասանելի»:

ԱՆՆԱՏՆ ԳՆՎԱՏՓՅԱՆ
Գերմանիա

ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում սաուդցիներին կփոխարինի Տորդանանը

ՄԱԿ-ի ԱԽ ժամանակավոր անդամ ընտրված եւ ԱԽ-ում այդ տեղից հրաժարված Սաուդյան Արաբիայի կփոխարինի Հորդանանը: Այդ մասին հաղորդում է Աստիցեթեղ որես գործակալությունը, վկայակոչելով ՄԱԿ-ում աշխատող մի «անանում» դիվանագետի: Գործակալության աղբյուրի խոսքերով, ՄԱԿ-ում Հորդանանի ներկայացուցիչը արդեն Նյու Յորք է թռել թագավորության նոր դերի շուրջը բանակցելու: Հորդանանի թեկնածությունը դեռ լիարժեք է հաստատվել ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովում, սակայն ուրիշ թեկնածուների բացակայությունն արդեն կանխորոշել է փեարկության արդյունքը: Միայնակ է, որ Սաուդյան Արաբիան իր հերթին կմնի ՄԱԿ-ի Սարդու իրավունքների խորհրդի կազմի մեջ: Ավելի վաղ Հորդանանը հրաժարվել էր դաժանագրի մարմնում տեղ զբաղեցնելու համար՝ եստես մեծացնելով սաուդցիների հնարավորությունները: Ընդհանուր ժողովը Սաուդյան Արաբիային ԱԽ ժամանակավոր անդամ էր

ընտրել հոկտեմբերի 17-ին, սակայն հաջորդ օրը սաուդցիների արտոնախարար Սաուդ ալ-Ֆեսալը հայտարարել էր, որ իր թագավորությունը հրաժարվում է այդ տեղից: Եր-Ռիադում դա դաժանագրեւ էին նրանով, որ ՄԱԿ-ի ԱԽ-ն «անկարող է ավարտել դաժանագրերը եւ հարթել հակամարտությունները», իսկ աշխատանքի երկակի չափանիշներն ու մեխանիզմները ի չիք են դարձնում ողջ աշխարհում խաղաղություն հաստատելու ԱԽ ջանքերը: Եր-Ռիադի դժգոհության գլխավոր դաժանագրը Սիրիայի դաժանագրին եւ դաժանագրեւ-խաղաղական հակամարտությանը վերջ դնելու ԱԽ անկարողությունն է: Բացի դրանից, ՄԱԿ-ին այդպեւեւ էլ չհաջողվեց հասնել Մեքսիկո Արևելյան միջուկագրեւ գոտում ստեղծմանը նվիրված կոնֆերանսի հրավիրմանը: ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում 15 տեղերից 5-ը մշակական են, իսկ 10 ժամանակավոր տեղերը երկու սարին մեկ բաշխվում են ռոսացիոն սկզբունքով:

Պ. Բ.

Պակիստանցի թալիբների նոր առաջնորդը դեմ է երկխոսությանը

«Թալիբան» բարձրագույն ղեկավար խորհրդի անդամները ընտրել են կազմակերպության նոր առաջնորդ, հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը: Զվեարկության արդյունքների հիման վրա ղեկավարների իմանի դաժանումն ընտրվել է դաժանագրի հրամանատար Մուլլա Ֆազլլահը: Նա հայտնի է 2007 թ. Սվաթի հովտում իշխանության գավթման գործողությամբ: Հասկալիս հրավիրված մամլո ասուլիսում Ֆազլլահի հաղթանակի մասին հայտարարել է «Թալիբանի» առաջնորդի խոսման Ամանուլլահ Շահիդը: Մուլլա Ֆազլլահը Սվաթի հովտում կառավարել է մինչեւ 2009 թվականը, երբ անցկացվեց Պակիստանի հյուսիսարևելյան այդ տեղանից թալիբների արտաքին բանակային գործողություն: Տեղաբնակները դաժանում են, որ

2007-2009 թթ. Ֆազլլահը կանոնավորապես հրկիզում էր դղորդները եւ գլխատում նրանց, ովքեր համաձայն չէին իսլամի իր մեկնաբանությանը: «Թալիբանի» առաջնորդ ընտրվելուց հետո նա արած առաջին իսկ հայտարարություններից մեկը հրաժարում է Պակիստանի կառավարության հետ հաշտության բանակցություններից: Նոր առաջնորդի դաժանագրեւ ներկայացուցիչ Շահիդուլլահ Շահիդի խոսքերով, Ֆազլլահը մեքծում է իշխանությունների հետ երկխոսություն վարելու բուն գաղափարը: Պակիստանցի թալիբների առաջնորդի դաժանագրեւ թալիբները դարձել նոյեմբերի 1-ին այն բանից հետո, երբ Ֆազլլահին նախորդած Հաֆիզուլլահ Մեխուդը սղանվել էր ամերիկյան անօդաչու ինքնաթիռի հարվածից:

Պ. Բ.

Պասանի հայ բռնցքամարտիկները կվիճարկեն Եվրոպայի առաջնության մարզենները

Անադայում մեկնարկող բռնցքամարտի Եվրոպայի ժամանակահատվածի առաջնության մարզենները վիճարկող 26 երկրների 185 ժամանակահատվածի բռնցքամարտիկների թվում են նաև հայաստանցի 10 մարզիկներ: Մեր ժամանակահատվածի բռնցքամարտիկները ուժերի այս սուղաստեղծ նախադասարարները են Արմյանի մարզահամալիրում հավաքականի գլխավոր մարզիչ Արման Գրիգորյանի գլխավորությամբ: Ըստ մարզիչի, մեր բռնցքամարտիկներն անհրաժեշտ տեխնիկական և ֆիզիկական զարգացում ունեն ու ժամանակահատվածի մրցակցներին համար:

Ռինգ դուրս եկած 8 բռնցքամարտիկներից 2-ը Կիեվում դարձան մրցանակակիրներ: Մինչև 50 կգ քաշային կարգում Դավիթ Շահվերդյանը հասավ մինչև եզրափակիչ, որտեղ 0-3 հաշվով դարձավ կուրացի Մայլ Բարեթյանի ու հռչակվեց աշխարհի փոխչեմպիոն: Իսկ գեր-

ծանրաքաշային Արամ Աբրահամյանը բավարարվեց բրոնզե մեդալով՝ կիսաեզրափակիչում զիջելով Բելառուսի ներկայացուցիչ Մասիմ Կոզլովին: Հուսանք, որ Եվրոպայի առաջնությունում էլ մեր ժամանակահատվածի բռնցքամարտիկներին կհաջողվի մեդալներ նվաճել:

Կառլեն Մկրտչյանը հաղթանակ տարգետնեց «Ամփին»

Ֆուտբոլի Եվրոպայի լիգայի խմբային մրցաժամի 4-րդ տուրում K խմբում հանդես եկող Մախաչկալայի «Ամփին» հյուրընկալվելիս անչափ կարեւոր հաղթանակ տոնեց նորվեգական «Տրոմսեի» նկատմամբ: Ուրախալի է, որ խաղի ելք վճռած միակ գոյի հեղինակը Կառլեն Մկրտչյանն է, որն ավելացված ժամանակի 3-րդ րոպեին գրավեց մրցակցի դարպասը: Այդ խաղում Մկրտչյանը հանդես եկավ իրեն անսովոր դիրքում՝ կիսապաշտպանության եզրում:

Նույն կորցրեց ժամանակահատվածի հնարավորությունը: Թիմը 2 միավորով 3-րդ տեղում է: 8-ական միավոր ունեն ՊՍՕԿ-ն ու «Ալկմարը»: ՊՍՕԿ-ը գոլազուրկ ոչ-ոքի խաղաց Հայֆայի «Մախաբիի» հետ:

G խմբում հանդես եկող Կիեվի «Դինամոն» մրցակցի հարկի սակ 2-0 հաշվով հաղթեց շվեյցարական «Թուրին»: «Դինամոն» 7 միավորով 2-րդ տեղում է: Առջետուն բելգիական «Գենկն» է, որը հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (2-2) խաղալով ավստրիական «Ռադոսկի» հետ, վասակեց 8 միավոր:

D խմբում հանդես եկող Կազանի «Ռուբինը» սեփական հարկի սակ անչափ կարեւոր հաղթանակ տոնեց «Վիզանի» նկատմամբ (1-0) և 10 միավորով ամրադնդեց առաջատարի դիրքը: «Վիզանն» ունի 5 միավոր: 4 միավոր է վասակել «Չուլսե Վարեզեմը», որը Սլովենիայում հաղթեց «Մարիբորին»:

A խմբում «Կոլբանը» Կրասնոդարում ոչ-ոքի (1-1) խաղաց

անգլիական «Սոունսիի» հետ: Վերջինս վասակեց 8 միավոր, «Կոլբանը» 2 միավորով եզրափակում է աղյուսակը: Առաջատարը «Վալենսիան» է, որը 3-2 հաշվով հաղթելով «Սանկոս Գալեմին», վասակեց 9 միավոր:

C խմբում հայտնի են 2 ուղեգրերի տերերը: Պայմարը կարունակ են ավստրիական «Չալցբուրգն» ու դանիական «Եսթերգը»: «Չալցբուրգը» մրցակցի հարկի սակ 3-1 հաշվով հաղթեց բելգիական «Սանդհարսին», իսկ «Եսթերգը» սեփական դաշտում 1-0 հաշվով դարձրեց մասնեց շվեդական «Էլֆսբորգին»:

E խմբում ես հայտնի են ուղեգրերի տերերը: Իսպանական «Ֆիրենսինան» ու Դենթրո-դե-Կոստայի «Դենթրո» ժամկետից շուտ հաջորդ փուլում են: «Դենթրո» սեփական հարկի սակ 2-0 հաշվով հաղթեց «Մասուլոն», իսկ «Ֆիրենսինան» հյուրընկալվելիս առավելության հասավ «Պանդուրի» նկատմամբ (2-1):

Մյուս խմբերում ժամանակահատվածի համար դեռ շարունակվելու է: Ահա կայացած մյուս հանդիպումների աղյուսակները. «Սելիկա»-«Սլովակա»՝ 1-1, «Էոստրիկ»-«Ֆրայբուրգ»՝ 0-0, «Ռիելկա»-«Լին»՝ 1-1, «Վիկտորիա»-«Բեթս»՝ 0-1, «Լեգիա»-«Տրապոնտո»՝ 0-2, «Լագոնի»-«Ադոլոն»՝ 2-1, «Էյնդհովեն»-«Դինամո» Չազեր՝ 2-0, «Լուդոգորցե»-«Չեռնոմորցե»՝ 1-1, «Ադոն»-«Բորդո»՝ 2-1, «Մախաբի» Թել Ավիվ-«Այն-Ռախս»՝ 4-2:

Մովսիսյանի գույր լավագույնն է առաջին օրջանում

Sportbox.ru կայքում անցկացված հարցման արդյունքներով 37 հավաքականի և Մովսիսյանի «Մարտակի» հարձակվող 3ուրա Մովսիսյանի՝ «Կուրանի»

դարձրեց խիստ գնդակը ճանաչվել է ՌԴ տրեմիեր լիգայի առաջին օրջանի լավագույն գույր:

Մովսիսյանն ընթացիկ առաջնությունում արդյունավետ

է գործում՝ 14 խաղում խփելով 9 գոլով: Այդ ցուցանիշով նա առաջնության լավագույն ռեքորդների ցանկում 3-րդ տեղում է:

Կաստարովը կանխատեսում է Կառլենի հաղթանակը

Այսօր Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքում կայանալիս աշխարհի առաջնության Անանդ-Կառլեն մրցախաղի մեկնարկը: Առաջին դարձրեց սոխակներով կիսադա աշխարհի թագի հավակնորդ Մազնուն Կառլենը: Մրցակցի համաձայն, մրցակիցները կանցկացնեն 12 դարձրա: Մրցախաղը կդադարեցվի, եթե մրցակիցներից որեւէ

Առաջին մրցախաղի մասին իր կարծիքն է հայտնի աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարի Կաստարովը: «Եթե մրցախաղում հաղթի Անանդը, ապա նա ժամանակին Օլիմպոսում իր համար կադախուրդ քարձրագույն տեղը: Սակայն ես կանխագուշակում եմ Կառլենի հաղթանակը՝ հաշվի առնելով նրա տղամարդու և վերջին տարիներին ցույց սված արդյունքները: Երկրորդում եմ Կառլենին, քանի որ ժամանակին նոր սերունդը նոր չեմպիոնի է արժանանում: Եվ անհնարաբար, սղասում եմ, որ ակամատես կլինենք բարձրակարգ դարձրաների և անզիջում մրցադախարի: Հուսով եմ, որ ժամանակին 2 լեգենդներ միջուկ ընթանալիս այս ճակատամարտը հսկայական խթան կդառնա ողջ աշխարհում ժամանակի զարգացման համար»:

մեկը ժամկետից շուտ վասակի 6,5 միավոր: Հավասար արդյունքի դեմքում նույնքերի 28-ին Անանդն ու Կառլենը լրացուցիչ մրցախաղ կանցկացնեն: Սկզբում կանցկացվի 4 դարձրայից բաղկացած արագ ժամանակի մրցաժամ: Եթե դա էլ հաղթողին չհորժի, ապա մրցակիցները կանցկացնեն կայծակնային 2 դարձրա: Հավասար արդյունքի դեմքում առավելագույնը կանցկացվի կայծակնային 10 դարձրա: Իսկ հարկ եղած դեմքում չեմպիոնը կորոշվի կայծակնային 11-րդ դարձրայում, որում ոչ ոքի գրանցվելու դեմքում հաղթանակը կընտրվի սեւ խաղափառերով խաղացող ժամանակահատվածի:

Հիշեցնենք, որ Կաստարովը որոշ ժամանակ համագործակցում էր Կառլենի հետ և դա լավ արդյունք սվեց: 1995-ին Կաստարովը հանդիմել է Անանդի հետ աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի համար մրցախաղում ու հաղթել է 10,5-7,5 հաշվով:

Մարիա Գետրոյանը հեռադառնում է առաջատարներին

Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքում մեկնարկած ժամանակահատվածի 100 մասնակիցների թվում է Հայաստանը ներկայացնող Մարիա Գետրոյանը: Անցկացված 3 տուրից հետո նա ունի 2 միավոր: Մեկնարկում Մարիան 2 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց Կավիայի և Գոչկար Ադարաջիայի նկատմամբ: Իսկ ահա 3-րդ տուրում հայ ժամանակահատվածի զիջեց ռուսաստանցի գրոսմայստեր Իննա Իվախիմովային: Ռուսաստանը ներկայացնող Կարինա Համբարձումովան ունի 2,5 միավոր: Մեկնարկում հաղթելով Մեդային և Անտ Ջենիսային, 3-րդ տուրում Կարինան հաջողությամբ կնքեց Մոնիսայի հետ: 3-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են 7 ժամանակահատվածի:

Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքում մեկնարկած ժամանակահատվածի 100 մասնակիցների թվում է Հայաստանը ներկայացնող Մարիա Գետրոյանը: Անցկացված 3 տուրից հետո նա ունի 2 միավոր: Մեկնարկում Մարիան 2 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց Կավիայի և Գոչկար Ադարաջիայի նկատմամբ: Իսկ ահա 3-րդ տուրում հայ ժամանակահատվածի զիջեց ռուսաստանցի գրոսմայստեր Իննա Իվախիմովային: Ռուսաստանը ներկայացնող Կարինա Համբարձումովան ունի 2,5 միավոր: Մեկնարկում հաղթելով Մեդային և Անտ Ջենիսային, 3-րդ տուրում Կարինան հաջողությամբ կնքեց Մոնիսայի հետ: 3-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են 7 ժամանակահատվածի:

Ջոկովիչը կիսաեզրափակիչում է

Լոնդոնի թենիսի մրցաժամի 2-րդ տուրում հաղթելով խուան Մարսին դել Պոսոյին (6-3, 3-6, 6-3), Նովակ Ջոկովիչը ժամկետից շուտ կիսաեզրափակիչի ուղեգիր նվաճեց: Մյուս ուղեգիրը կվիճարկեն Ռոջեր Ֆեդերերն ու դել Պոսոն:

Լոնդոնի թենիսի մրցաժամի 2-րդ տուրում հաղթելով խուան Մարսին դել Պոսոյին (6-3, 3-6, 6-3), Նովակ Ջոկովիչը ժամկետից շուտ կիսաեզրափակիչի ուղեգիր նվաճեց: Մյուս ուղեգիրը կվիճարկեն Ռոջեր Ֆեդերերն ու դել Պոսոն:

Մրցանակի 3 հավակնորդ

Ճանաչված արագավազոր Ուսեյն Բոլսը, ուկրաինացի բարձրագույն Բոգդան Բոնդարենկոն և բրիտանացի վազորդ Մո Ֆարան հավակնում են սարվա լավագույն թեթևասլետի մրցանակին:

Ճանաչված արագավազոր Ուսեյն Բոլսը, ուկրաինացի բարձրագույն Բոգդան Բոնդարենկոն և բրիտանացի վազորդ Մո Ֆարան հավակնում են սարվա լավագույն թեթևասլետի մրցանակին:

Մարզաձեփի միջազգային ֆեդերացիան նախատես կազմել էր 10 հավակնորդների ցանկը, որոնցից ընտրվել են վերը նշված 3 թեթևասլետները: Հաղթողը հայտնի կդառնա նույնքերի 16-ին, Սոնակոյում:

Ֆոնդարենկոն այս տարի Մոսկվայում կայացած թեթևասլետի մրցախաղի առաջնությունում ուկրաինացի է արժանացել բարձրագույն ցույց սալով 241 սմ արդյունք, որը լավագույն ցուցանիշն է աշխարհի առաջնությունների ժամանակահատվածի մեջ:

Ուսեյն Բոլսն օլիմպիական խաղերի 6-ակի չեմպիոն է, 8 անգամ նվաճել է աշխարհի

Մո Ֆարան միջին և երկար վազմարածությունների օլիմպիական խաղերի և աշխարհի առաջնությունների բազմակի չեմպիոն է:

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԵՐԵՎԱՆ ԶԱՐԱԶԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԿՈՂ ԳՈՒՅՔԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏՐԱՍՊՐԵՆՈՒ ԵՎ ՕՏԱՐՄԱՆ ԱՃՈՒՐԴ ԵՎ ՄՐՏՈՒՅԹԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ ՈՒ ԱՆՅՎԱՅՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՀԱՍԱՅՆԵԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԵՐԵՂՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ԱՃՈՒՐԴ

Table with 6 columns: h/h, Գույքի հասցեն (զանգվելու վայրը), Գույքի օգտագործման նդասակը, Հողամասի մակերեսը /հմ/, Ընդունված մակերեսը /հմ/, Մեկնարկային գինը (դրամ)

Աճուրդին կարող են մասնակցել այն իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք, որոնք Երևան համայնքի նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով ֆինանսական դաշնակալություններ չունեն:

աճարակի կողմից, 2-րդ հարկ, հեռ. 514173): Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները հայտնի կից ներկայացնում են տեղական վճարի՝ 10000 դրամ և մեկնարկային գնի 5%-ի չափով նախապահով վճարման անորոշագրեր:

ՀՐԱԳԱՐԱԿԱՅԻՆ ՕՍՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԱՐԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԵՆՑԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՂ ԱՌԵՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՂ ՈՒ ԱՆՅՎԱՅՆՈՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՀԱՍԱՅՆԵԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆԴԻՍԱՑՈՂ ԵՐԵՂՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ՕՏԱՐՄԱՆ ԱՃՈՒՐԴ

ՀՀ կառավարության 2011թ. հուլիսի 21-ի թիվ 997-Ա որոշմամբ լուծարվող «Ազրոնավթաբազա» ՊՓԲԸ-ի (հասցեն՝ ք.Երեւան, Աջափնյակ, Հաղթանակի 1 փող. 46/1) հաշվեկշռում գտնվող գույքը

Table with 6 columns: Հ/Հ, Գույքի անվանումը, Քանակ, Մակերեսը /ք.մ./, Հողատարածք /հա/, Գնահատված արժեքը /դրամ/, Մեկնարկային գին /դրամ/

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով: Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ինչպես նաև համայնքները, որոնք մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի նախաձեռնողը մուծման անորոշագրեր, որի չափն է՝ 804185 դրամ, մուտքագրման հաշիվն է՝ «Հայէկոնոմբանկ» ԲԲԸ-ի թիվ 163518001652 դրամային հաշիվը:

Աճուրդի նախաձեռնողը իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադրի փաստաթղթերի պատճենները են լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին կարող են ներկայացվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակից չհամարվող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ: Աճուրդի մասնակցի վկայականները տրամադրվում են «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ում (հասցեն՝ ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23) մինչև աճուրդի բացմանը:

Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Աճուրդի մասնակցիցները վաճառվող լոտ(եր)ին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչև աճուրդի բացմանը առկա չեն:

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երևան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համար՝ 04 Ա Ո 047261, սրահ՝ 18.02.00 ք.:

Թողարկման դասասխանաձև, գլխ. խմբ. Յանթր Անտիպան: Տղամանակ՝ 3000, ստորագրած է՝ տղագրում է՝ «Տղամանակ» հրատարակչության տղամանակ՝ Արևիկյան 2: